

Päätöslauselma CM/Res(2020)2 Euroopan neuvoston nuorisosektorin strategiasta 2030

(jonka ministerikomitea on hyväksynyt 22. päivänä tammikuuta 2020 ministerien sijaisten 1365. kokouksessa)

EPÄVIRALLINEN SUOMENNOS

Ministerikomitea,

joka ottaa huomioon valtioiden ja hallitusten päämiesten 3. huippukokouksessa Varsovassa toukokuussa 2005 hyväksymän julkilausuman ja toimintasuunnitelman, jossa todetaan erityisesti, että ”Euroopan neuvosto jatkaa ainutlaatuisen asemansa kehittämistä nuorisoalalla”;

ottaa huomioon julkilausuman, jonka ministerikomitea on hyväksynyt Euroopan neuvoston 70-vuotisjuhlan yhteydessä Helsingissä toukokuussa 2019 pidetyssä 129. istunnossaan ja jossa todetaan erityisesti, että ”Euroopan yhtenäisyyttä kaivataan enemmän kuin koskaan torjumaan myös uusia haasteita, jotka uhkaavat yhteiskuntiamme. Järjestön on elintärkeää vastata nopeasti ja tehokkaasti jäsenvaltioissa esiin nouseviin ilmiöihin. (...) Tässä tarkoituksessa sitoudumme vahvistamaan Euroopan neuvoston ainutlaatuista roolia yleiseurooppalaisen yhteistyön tehokkaana puitejärjestönä”;

ottaa huomioon saman julkilausuman, jossa tekijät tunnistavat myös ”kansalaisyhteiskunnan keskeisen roolin” ja sitoutuvat ”kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävään merkitykselliseen ja läpinäkyvään vuoropuheluun osallistumisemme kaikilla tasoilla”;

korostaa tässä yhteydessä Euroopan neuvoston yhteisjohtamisjärjestelmän merkitystä nuorisoalalla elävänä esimerkkinä osallistavasta demokratiasta, joka yhdistää nuorten eurooppalaisten ja nuorisokysymyksistä vastaavien viranomaisten äänet nuorisoasiain yhteisneuvostossa (CMJ);

ottaa huomioon Euroopan kulttuuriyleissopimuksen ja Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen;

ottaa huomioon Euroopan neuvoston nuorisoasioista vastaavien ministerien 8. konferenssissa antaman julkilausuman otsikolla ”Euroopan neuvoston nuorisopolitiikan tulevaisuus: Agenda 2020”, joka hyväksyttiin Kiovassa lokakuussa 2008, sekä päätöslauselman [CM/Res\(2008\)23](#) Euroopan neuvoston nuorisopolitiikasta, jonka ministerikomitea hyväksyi 25. marraskuuta 2008;

pitää mielessä Agenda 2020:n saavutukset ja opetukset;

palauttaa mieliin tarpeen säilyttää ja lisätä Euroopan neuvoston keskeistä säännöstöä nuorisopolitiikan kentällä, mukaan lukien ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [CM/Rec\(2019\)4](#), jolla tuetaan nuorten pakolaisten siirtymistä aikuisuuteen, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [CM/Rec\(2017\)4](#) nuorisotyöstä, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [CM/Rec\(2016\)7](#) nuorten mahdollisuuksista käyttää oikeuksia, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [CM/Rec\(2015\)3](#) vähäosaisten asuinalueiden nuorten sosiaalisten oikeuksien saavuttamisesta, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [CM/Rec\(2010\)7](#) Euroopan neuvoston demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta koskevasta peruskirjasta, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [Rec\(2006\)14](#) kansalaisuudesta ja nuorten osallistumisesta julkiseen elämään, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [Rec\(2004\)13](#) nuorten osallistumisesta paikalliseen ja alueelliseen elämään, ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus [Rec\(2003\)8](#) nuorten epävirallisen koulutuksen/oppimisen edistämisestä ja tunnustamisesta, ja ministerikomitean julkilausuma [Decl\(29/05/2019\)](#) Ei vihapuheelle –liikkeen nuorisokampanjan perinnöstä;

pitää mielessä Euroopan neuvoston lapsen oikeuksien strategian (2016–2021), Euroopan neuvoston tasa-arvostrategian (2018–2023), Euroopan neuvoston vammaisstrategian (2017–2023), Temaattisen toimintaohjelman romaniväestön osallistamiseksi (2016–2019), Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen suosituksen 1805 (2007) henkilöihin tai heidän uskontoonsa kohdistuvista herjauksista, uskonnollisista loukkauksista ja vihapuheesta, sekä Euroopan neuvoston tekemän työn internetin hallinnan ja tekoälyn alalla;

pitää mielessä Euroopan unionin neuvoston ja neuvoston kokoukseen osallistuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien laatiman ”päätöslauselman nuorisualan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027”, jossa todetaan erityisesti, että ”olisi myös pyrittävä lisäämään synergiaa Euroopan neuvoston tällä alueella tekemän työn kanssa”;

pitää mielessä YK:n yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 hyväksymän päätöslauselman A/RES/70/1 ”Muutamme maailmaamme: kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda2030” ja Yhdistyneiden kansakuntien nuorisostrategian ”Nuoret 2030: Työskentely nuorten kanssa ja nuorten hyväksi”;

tunnustaa, että yhtenäisyyden ja synergian saavuttaminen on tärkeää työssä, jota tekevät kaikki nuorisosalalla toimivat kansainväliset sidosryhmät, erityisesti Euroopan unioni ja Yhdistyneet kansakunnat;

palauttaa mieliin että demokraattisen yhteiskunnan kestävyys riippuu sen nuorten luovuudesta, dynaamisuudesta, sosiaalisesta sitoutumisesta ja osaamisesta;

vahvistaa Euroopan neuvoston nuorisosektorin ja sen välineiden ainutlaatuisen maantieteellisen ulottuvuuden ja roolin, joihin sisältyvät yhteisjohtamisjärjestelmä, Euroopan nuorisokeskukset Strasbourgissa ja Budapestissa, Euroopan nuorisosäätiö ja kumppanuus Euroopan komission kanssa sitoutettaessa nuoria Eurooppaan sekä demokratian ja ihmisoikeuksien arvoihin;

pitää mielessä, että Euroopan neuvoston on panostettava nuoriin määrätietoisesti ja johdonmukaisesti mahdollisuuskeskeisen lähestymistavan avulla, erityisesti auttamalla jäsenvaltioita kehittämään nuorisopolitiikkaa Euroopan neuvoston normien mukaisesti;

ottaa huomioon jatkuvat haasteet, joita nuoret kohtaavat sekä puuttuvien mahdollisuuksien vuoksi että kasvaneen epävarmuuden riskin takia, mutta on kuitenkin vakuuttunut heidän huomattavasta potentiaalistaan ja sitä kautta keskeisestä roolistaan Euroopan neuvoston ydinarvojen edistämisessä;

painottaa Euroopan neuvoston nuorisosektorin vuodesta 1972 lähtien antamaa erityistä panosta järjestön tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen kykyä kehittää sopivia vastauksia uusiin tilanteisiin ja haasteisiin, esimerkiksi ilmastonmuutoksen, tekoälyn ja internetin hallinnan aloilla;

korostaa uuden strategisen viitekehyksen (2020-2030) laadinnan merkitystä tässä yhteydessä;

paneerille Euroopan neuvoston nuorisosektorin strategiaa 2030 koskevan tausta-asiakirjan, jonka nuorisosiain yhteisneuvosto on hyväksynyt lokakuussa 2019;

1. päättää, että Euroopan neuvoston nuorisosektorin olisi tähdättävä siihen, että nuoret kaikkialla Euroopassa voivat aktiivisesti ylläpitää, puolustaa, edistää ja hyödyntää Euroopan neuvoston ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion ydinarvoja, etenkin:

- vahvistamalla nuorten mahdollisuuksia käyttää oikeuksia, jotta nämä nuoret ja kaikki nuorten kansalaisyhteiskunnan edustajat voivat luottaa ympäristöönsä, joka mahdollistaa heidän kaikkien ihmisoikeuksiensa ja vapauksiensa täysimääräisen käytön, mukaan lukien konkreettiset poliittiset linjaukset, mekanismit ja resurssit;
- syventämällä nuorten tietämystä siten, että nuorten demokraattinen osallistuminen saa tukea käytännön yhteisöiltä, jotka tuottavat tietämystä ja asiantuntemusta;

- laajentamalla nuorten osallistumista, jotta nuoret osallistuvat mielekkäällä tavalla päätöksentekoon laajan sosiaalisen ja poliittisen konsensuksen perusteella, joka tukee osallisuutta, osallistavaa hallintoa ja vastuullisuutta;

2. päättää, että seuraavia tulisi pitää Euroopan neuvoston nuorisosektoristrategian 2030 keskeisinä teemoina, joiden toteutumista seurataan vuoteen 2030 saakka:

a. moniarvoisen demokratian elvyttäminen, missä painopisteenä on erityisesti:

- nuorten kansalaisyhteiskunnan kapasiteetin lisääminen osallistavan demokratian ja demokraattisen kansalaisuuden edistämiseksi jäsenistön sisällä ja ulkopuolella;
- yhä useampien politiikkatoimien ja hallintoprosessien toteuttaminen merkityksellisellä, osallistavalla tavalla, jossa on mukana erilaisia nuorisoryhmiä ja heidän edustajiaan/järjestöjään;
- nuorisopolitiikan ja nuorisotyön vahvistaminen nuorten osallistumisen esteiden poistamiseksi;
- demokratian uusiin kehityskulkuihin, kuten nuorten muuttuviin osallistumismalleihin, digitalisaatioon tai internetin hallintaan liittyvien institutionaalisten vastausten parantaminen;

b. nuorten mahdollisuudet käyttää oikeuksia, missä painopisteenä on erityisesti:

- edistys Euroopan neuvoston normien toimeenpanossa, kun kyseessä ovat nuorten mahdollisuudet käyttää oikeuksia;
- nuorisojärjestöjen ja muiden vastaavien sidosryhmien valmiuksien kehittäminen ja resurssien lisääminen ihmisoikeuskasvatuksen tarjoamiseksi ja oikeuksien käytön edistämiseksi;
- institutionaalisten vastausten kehittäminen esiin nouseviin kysymyksiin, jotka vaikuttavat nuorten oikeuksiin ja aikuisuuteen siirtymiseen, kuten ilmastonmuutoksen ja ympäristön pilaantumisen vaikutukset, tekoäly, digitaalinen tila, lisääntynyt liikkuvuus ja työllisyyden uudet muodot;

c. yhteiselo rauhallisessa ja osallistavassa yhteiskunnassa, missä painopisteenä on erityisesti:

- sidosryhmien varustaminen paremmin vastaamaan osallistavan yhteiskunnan rakentamiseen liittyviin haasteisiin monimuotoisilla poliittisilla linjauksilla, ohjelmilla ja hankkeilla, sekä valvomaan ja torjumaan tehokkaasti syrjintää, väkivaltaa ja syrjäytymistä;
- tilaisuuden tarjoaminen nuorille, myös niille, jotka kokevat erilaista syrjintää ja syrjäytymistä, hyötyä mahdollisuuksista, jotka kehittävät heidän sitoutumistaan demokraattiseen kansalaisuuteen ja sen toteuttamiseen;
- keskeisten perustekijöiden, kuten Euroopan yhtenäisyyden, globaalin solidaarisuuden, rauhan, monimuotoisuuden, kulttuurien ja sukupolvien välisen vuoropuhelun sekä ekologisen kestävyys, sisällyttäminen näkyvämmiin politiikkaan, käytäntöön ja tutkimukseen nuorisosektorin sisä- ja ulkopuolella;
- nuorten valmiuksien, toimijuuden ja johtajuuden vahvistaminen väkivallan estämiseksi, konfliktien muuntamiseksi ja rauhankulttuurin luomiseksi tarjoamalla merkittävää taloudellista tukea, luomalla verkostoja ja tunnistamalla nuorten monimuotoisuus ja organisoitumistavat;

d. nuorisotyö, jossa painopisteenä on erityisesti:

- nuorisotyön poliittisten linjausten ja käytäntöjen vahvistaminen, tunnistaminen ja edistäminen sisällyttämällä nuorisotyö nuorisopolitiikan puitteisiin, erityisesti eurooppalaisen nuorisotyöagendan ja sen täytäntöönpanon avulla tiiviissä yhteistyössä Euroopan unionin kanssa;

- sekä vapaaehtoisten että palkattujen nuorisotyöntekijöiden suorittaman nuorisotyön laadun parantaminen;
- nuorisotyön ja epävirallisen koulutuksen/oppimisen saatavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen laajemman nuorisoväestön hyväksi;

3. päättää, että edellä mainittujen painopisteiden tulisi perustua seuraaviin periaatteisiin, joita Euroopan neuvosto soveltaa toimiessaan nuorten kanssa: keskinäinen kunnioitus ja luottamus, osallisuus, pitkäaikainen sitoutuminen, osallistuminen, oikeudenmukaisuus, avoimuus ja yhteistyö;

4. päättää, että edellä mainitut painopisteet olisi toteutettava:

- hallitustenvälisellä, yleiseurooppalaisen tason yhteistyöllä, joka koskee nuorisopolitiikan valmistelua ja toteutusta Euroopan neuvoston normien pohjalta;
- avustamalla jäsenvaltioita nuorisopolitiikan kehitystyössä kahdenvälisillä ja monenkeskisillä tukitoimenpiteillä;
- kehittämällä nuorten mielipidevaikuttajien (nuorisojohtajien ja -työntekijöiden) valmiuksia etenkin Euroopan nuorisokeskusten ja niiden koulutusohjelmien kautta;
- hyvän hallinnon ja nuorten osallistumisen kautta, hyödyntämällä etenkin yhteisjohtamisjärjestelmää, joka tuo nuoret ja hallitusten edustajat yhteen tekemään päätöksiä, minkä tulisi olla pääasiallinen alusta Euroopan laajuisen konsensuksen, legitimiuden ja monenvälisen omistajuuden kehittämiseksi nuorisosalalla, samoin kuin tila poliittiselle ja toimielinten väliselle yhteistyölle;
- nuorten kansalaisyhteiskunnan kehittämiseen tarkoitettun taloudellisen tuen avulla, erityisesti Euroopan nuorisosäätiön kautta;
- nuorisotyön, nuorisopolitiikan ja nuorisotutkimuksen innovaatioiden kautta;
- poliittisten päätöksentekijöiden, käytännön toimijoiden ja tutkijoiden välisellä yhteistyöllä nuorisosalalla;
- nuorisopolitiikan alalla tapahtuvan laadun kehityksen ja normien määrittelyn kautta;
- yhteistyöllä Euroopan unionin kanssa ja solmimalla kumppanuuksia muiden sidosryhmien ja palveluiden kanssa, jotka ovat mukana Euroopan neuvoston nuorisosektorin kannalta merkittävillä aloilla;
- nuorisosioiden valtavirtaistamisella ja osastojen välisellä yhteistyöllä Euroopan neuvoston sisällä;
- ennakoivalla etsivällä työllä vähäosaisuutta kokevien nuorten sitouttamiseksi;
- ennakoimalla tulevia suuntauksia, haasteita ja mahdollisuuksia;

5. päättää, että nykyinen strategia olisi otettava käyttöön hyödyntämällä seuraavia Euroopan neuvoston nuorisosektorin välineitä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa ja keskenään riippuvaisia:

- Euroopan neuvoston nuorisosektorin asianomaiset yhteisjohdetut elimet, joiden tulisi kehittää nykyiseen päätöslauselmaan pohjautuvia toimintaohjelmia ja tarvittaessa tehdä ministerikomitealle ehdotuksia normeiksi;
- Euroopan nuorisokeskukset ja Euroopan nuorisosäätiö, joiden tulisi edelleen saada tukea roolissaan eurooppalaisen nuorisoyhteistyön kehittäjinä ja laajentajina Euroopan neuvoston ydinarvojen pohjalta;
- nuorisosalalla toteutettava kumppanuus Euroopan komission kanssa, jota olisi tuettava edelleen esimerkkinä hyvästä yhteistyöstä kahden kumppanin välillä;

6. päättää, että nykyinen strategia olisi pantava täytäntöön ja arvioitava säännöllisesti Euroopan neuvoston peräkkäisissä ohjelmissa ja talousarvioissa vuoteen 2030 saakka ja että nuorisoasiain yhteisneuvoston (CMJ) olisi vastaavalla tavalla arvioitava sen täytäntöönpanoa.